

Rasprostranjenost svjetskih sorti vinove loze

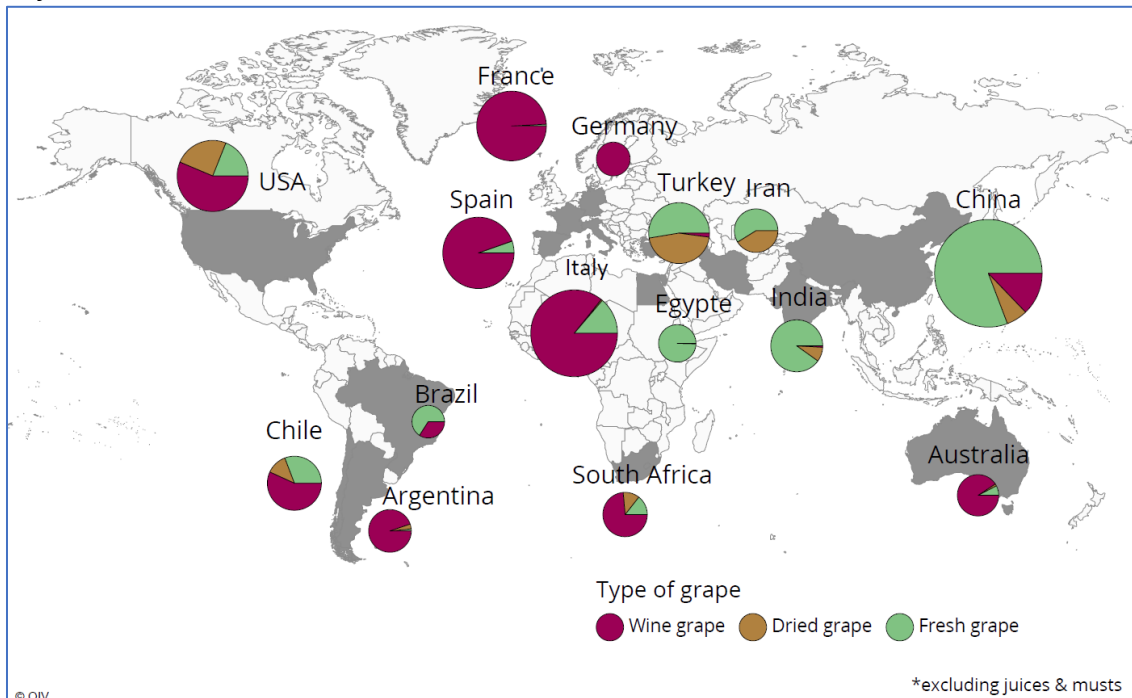
Naslov originala: Distribution of the world's grapevine varieties

Izvor: <http://www.oiv.int/>

Objavljeno: Focus OIV 2017

Prevod: Dragutin Mijatović

A sada malo geografije. Na putovanje u svijet sorti letimo preko svih kontinenata da se upoznamo sa gajenim sortama u petnaest zemalja svijeta, koje vidimo na ovoj slikovitoj karti svijeta.

Izveštaj o distribuciji svjetskih sorti vinove loze dala je Međunarodna organizacija za vinovu lozu i vino (OIV). Pregled distribucije svjetskih sorti vinove loze daje promjene u trendovima ugoja sorti. Ovaj dokument fokusira se na sve sorte, bez obzira na to kako se grožđe koristi (vino, stono, za sušenje ili na neki drugi način), obuhvatajući 75% svjetskih površina pod vinovom lozom. Daje podatke dostupne za 44 zemlje od 2.000. godine i fokusira se na one zemlje sa površinom vinograda iznad 65.000 ha i 10 njihovih glavnih sorti. Imajte na umu da je studija reprezentativnija za vinske sorte od ostalih sorti sa obzirom na prirodu podataka koje posjeduje OIV.

Iako neke mogu biti dvostruke namjene, stono grožđe i grožđa za sušenje uglavnom se razlikuju od vinskih sorti grožđa. Iz tog razloga se distribucija sorti vinove loze u zemljama koje primarno proizvode stono grožđe i suvo grožđe vrlo razlikuje od distribucije vinskih sorti namijenje proizvodnji vina u pretežno vinskim zemljama. Od 10.000 poznatih svjetskih sorti vinove loze, 13 sorti pokriva više od jedne trećine svjetskih vinogorja, a 33 sorte čak 50% površina.

Neke sorte vinove loze gaje se u mnogim zemljama i zato se nazivaju „međunarodnim sortama“. Najočiti primjer je sorta Cabernet Sauvignon, koja je sada jedna od najkultiviranijih sorti na svijetu (5% ukupne svjetske površine pod vinovom lozom). Suprotno tome, druge sorte se mogu uzgajati na velikom površinama, ali samo u malom broju zemalja, poput sorte Kyoho, koji se uglavnom uzgaja u Kini.

Raznolikost sorti.

Vinova loza pripada porodici *Vitaceae*. Porodica obuhvata 17 rodova (sa više od 1.000 vrsta). Među 17 rodova je rod *Vitis*. Rod *Vitis* (identifikovano ca 80 vrsta) čine ga dva podroda: *Muscadinia* i *Euvitis*. Podrod *Muscadinia* ima tri vrste: *Vitis rotundifolia*, *Vitis munsoniana*, *Vitis popenoei*. *Vitis rotundifolia* uzgaja na jugoistoku Sjeverne Amerike, ova vrsta je izuzetno otporna na glavne kriptogamske bolesti kojima je sklona većina sorti *Vitis vinifera*.

Većina uzgajanih sorti vinove loze pripada podrodu *Euvitis* (68 vrsta?), koji se dijeli u tri velike geografske grupe:

Sjevernoamerička grupa (28 vrsta), uključujući *Vitis berlandieri*, *Vitis riparia* i *Vitis rupestris*, koje su korištene kao podloga za rješavanje filokserne krize.

Istočnoazijska grupa (preko 40 vrsta), za koje se trenutno smatra da imaju ograničenu važnost za vinogradarstvo.

Evropskoazijska grupa je jedna jedina vrsta, *Vitis vinifera L.*, koja čini većinu svjetskih sorti grožđa. Postoje dvije podvrste *Vitis vinifera subsp. sylvestris*, što odgovara divljom obliku loze (šumska loza), i *Vitis vinifera subsp. vinifera (sativa)*, koje se odnosi na kultivisani oblik.

Tokom godina, uzgoj vinove loze doveo je do značajnog povećanja genetske raznolikosti seksualnom reprodukcijom. Očuvanje i transport sjemena vinove loze od strane čovjeka, što je vjerovatno bila uobičajena praksa u prošlosti, pridonijeli su stvaranju novih sorti.

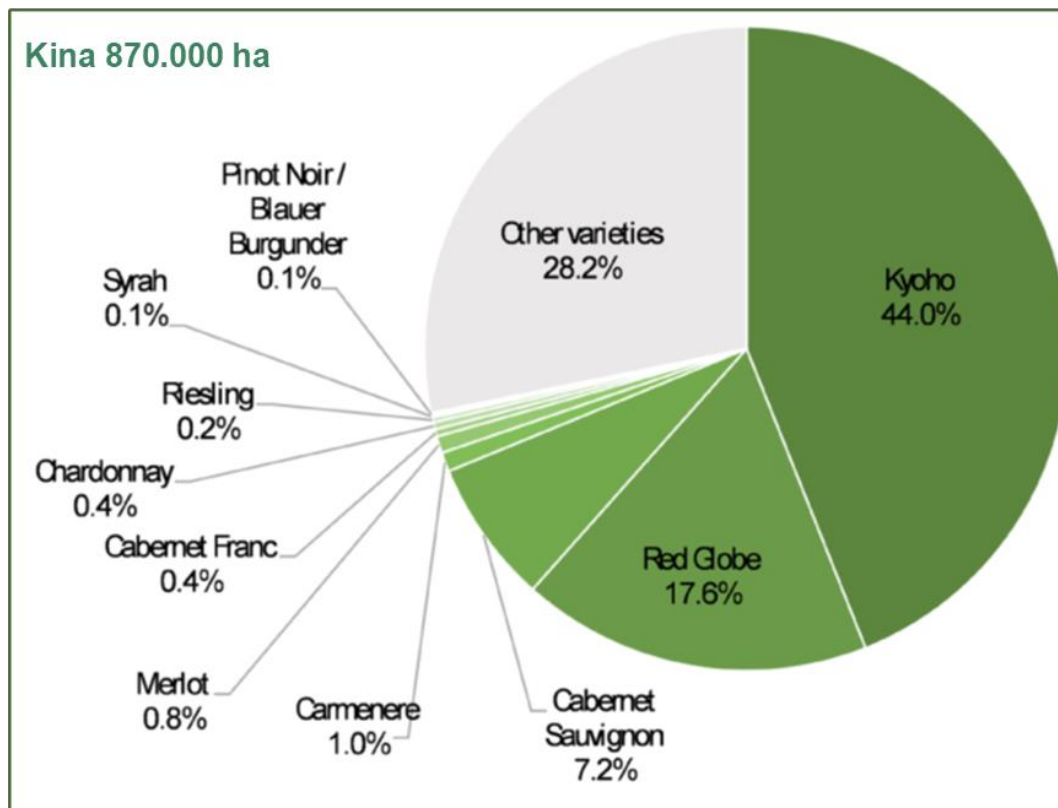
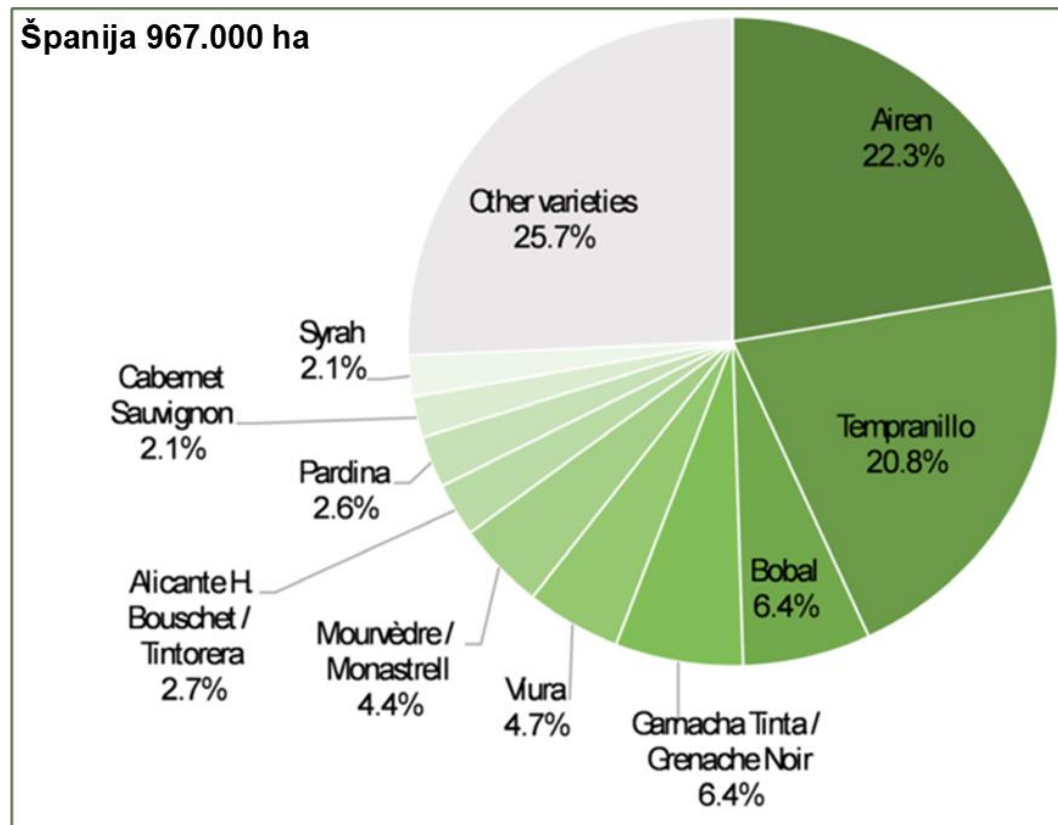
Interspecies (tj. međuvrsna) hibridizacija koja se odvijala od kraja 19. vijeka do sredine 20. vijeka kako bi se riješila kriza filokserne, rezultirala je stvaranjem direktno rodnih hibrida - direct producer hybrids (DPH) i podloga, što je u konačnici pridonijelo povećanju u raznolikosti biljnog materijala. Konačno, raznolikost se također povećala kao rezultat prirodnih genetskih mutacija, koje su česte kod vinove loze i koje dodatno pomaže kontinuirano vegetativno razmnožavanje.

Sa svojih nekoliko hiljada sorti, rod *Vitis* danas karakteriše visok nivo genetske raznolikosti. Međunarodni katalog sorti *Vitis* identifikovao je 21.045 naziva sorti - uključujući 12.250 za *Vitis vinifera*, ali to uključuje znatan broj sinonima i homonima. Stvarni broj sorti vinove loze za vrstu *Vitis vinifera* u svijetu procjenjuje se na 6.000.

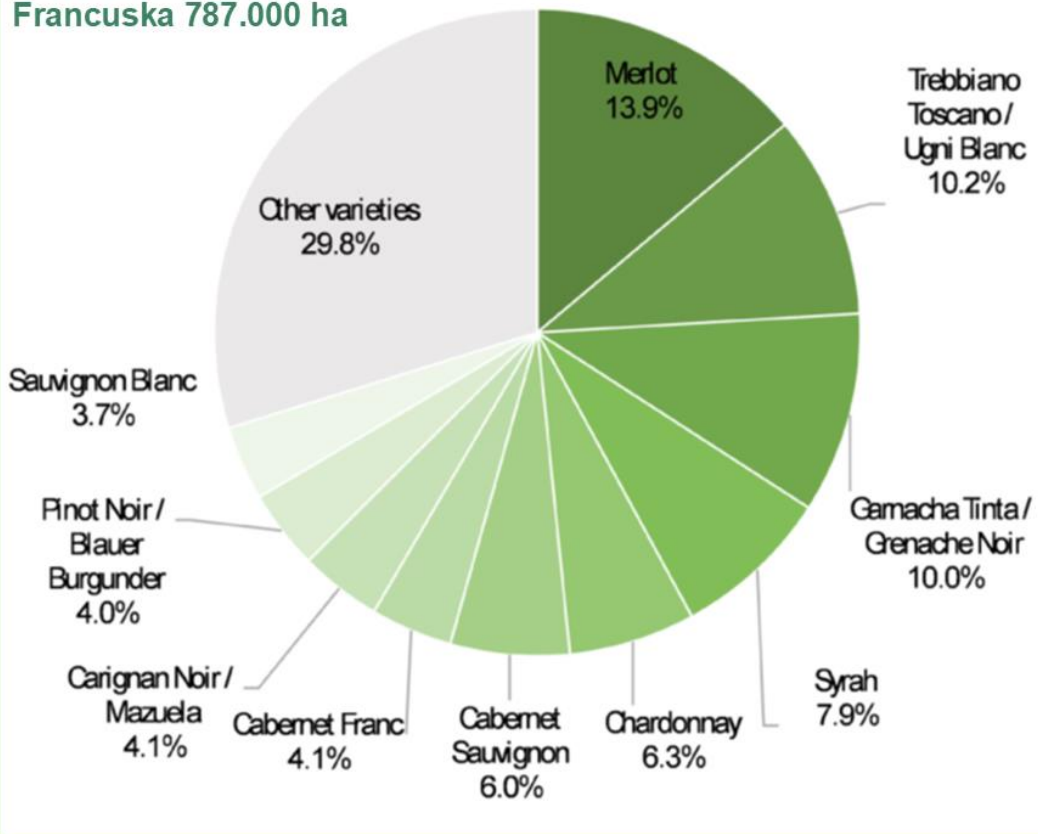
Distribucija sorti i ključni trendovi

	Sorta	Boja	Upotreba	(ha)	Trend 14
1	Kyoho	Crna	Stona	365.000	↑*
2	Cabernet Sauvignon	Crna	Vino	341.000	↗
3	Sultanina	Bijela	Stona, sušenje i vino	273.000	↘*
4	Merlot	Crna	Vino	266.000	→
5	Tempranillo	Crna	Vino	231.000	↑
6	Airen	Bijela	Vino, konjak	218.000	↓
7	Chardonnay	Bijela	Vino	210.000	↗
8	Syrah	Crna	Vino	190.000	↑
9	Red Globe	Crna	Stona	159.000	↗*
10	Garnacha Tinta / Grenache Noir	Crna	Vino	163.000	↘
11	Sauvignon Blanc	Bijela	Vino	123.000	↑
12	Pinot Noir / Blauer Burgunder	Crna	Vino	112.000	↑
13	Trebbiano Toscano / Ugni Blanc	Bijela	Vino, konjak	111.000	↘
	SVIJET			7.500.000	

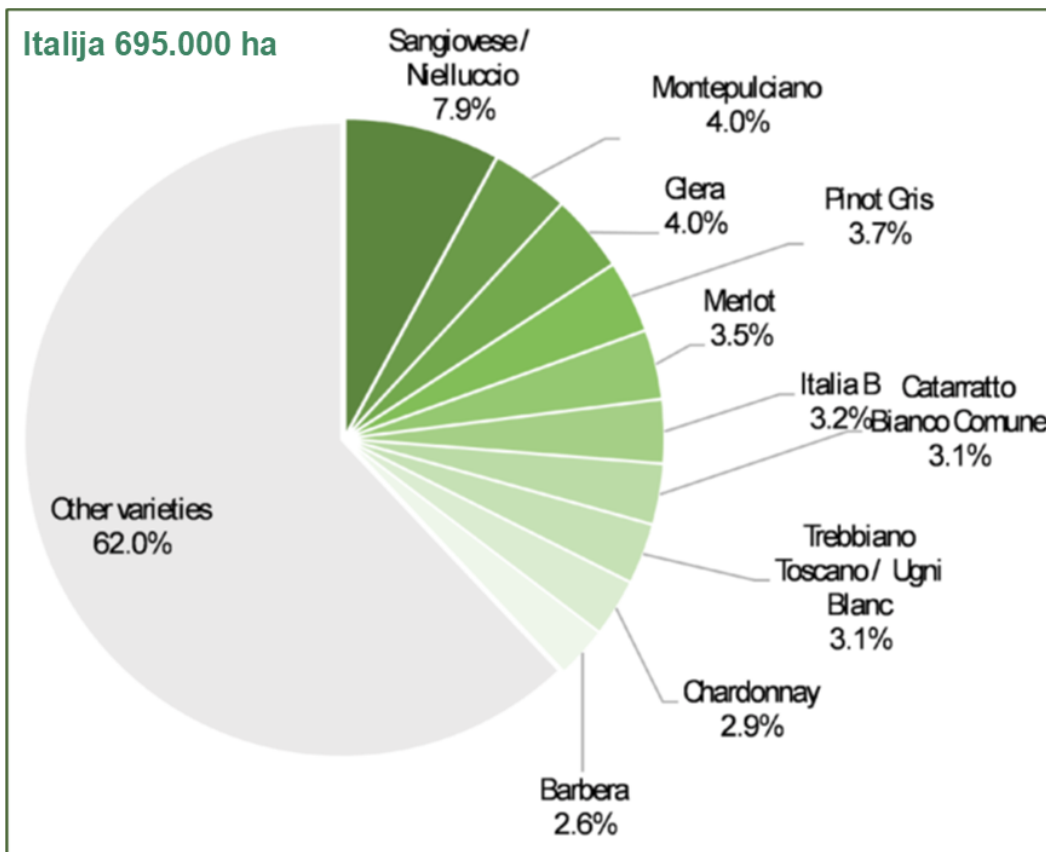
U narednih 15 grafikona zavirićemo u 15 država svijeta i njihovu sortnu strukturu.

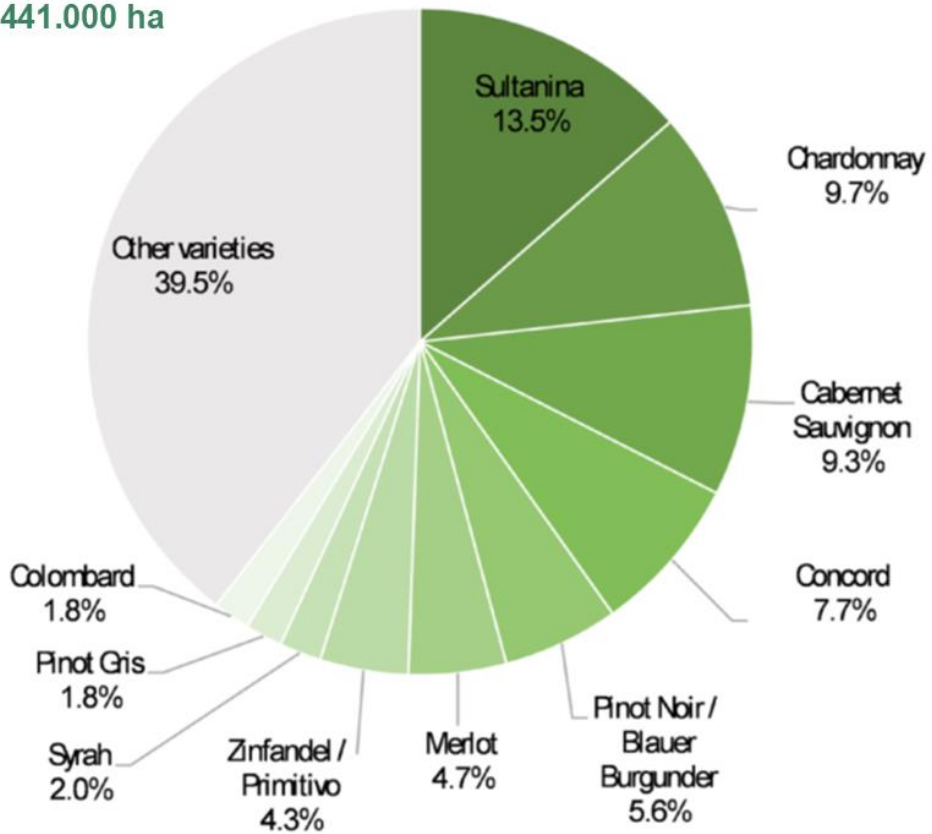
Francuska 787.000 ha

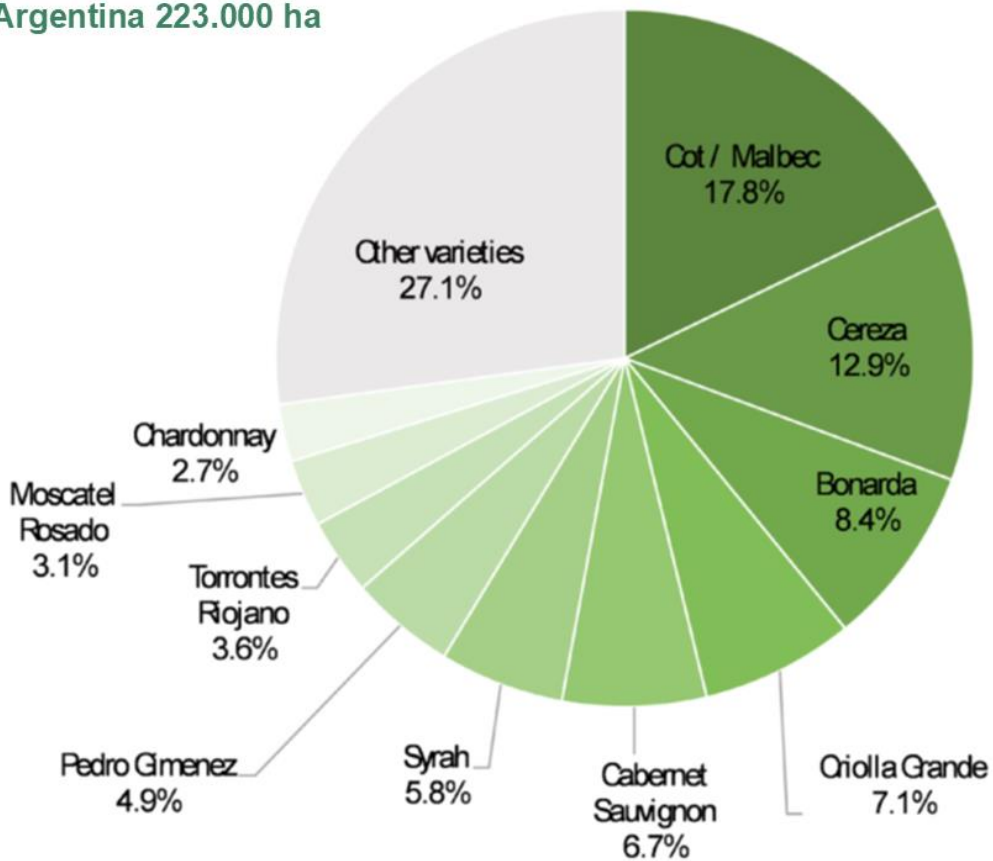
Italija 695.000 ha

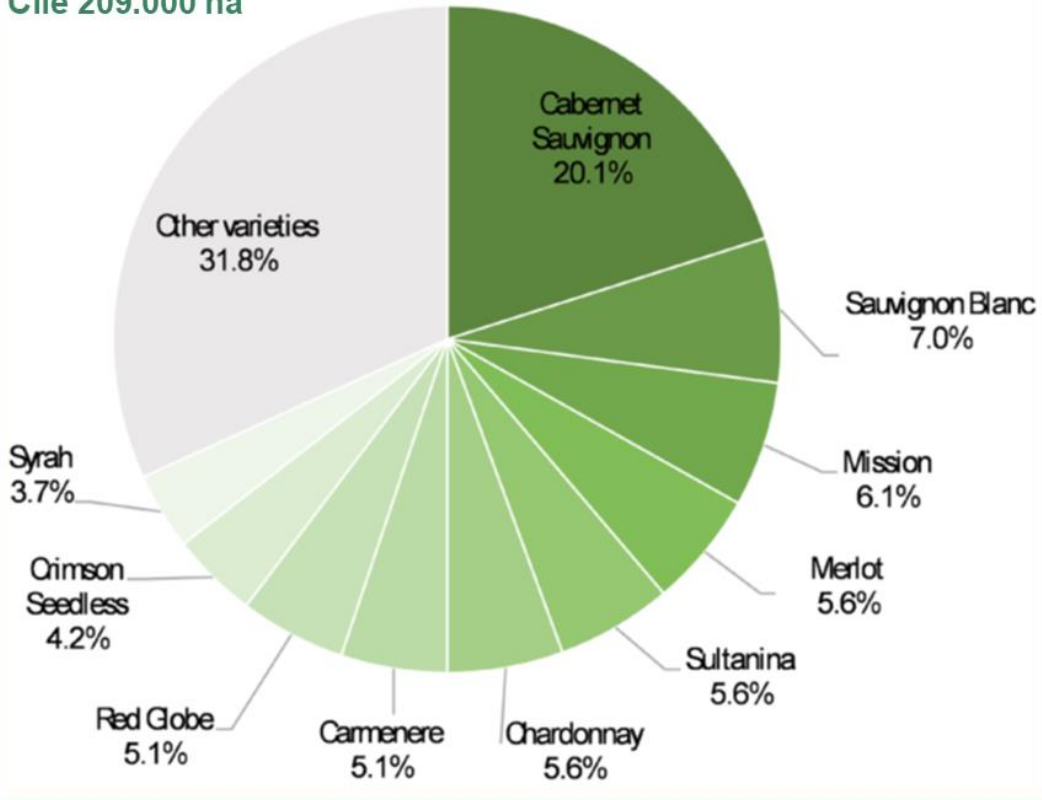
SAD 441.000 ha

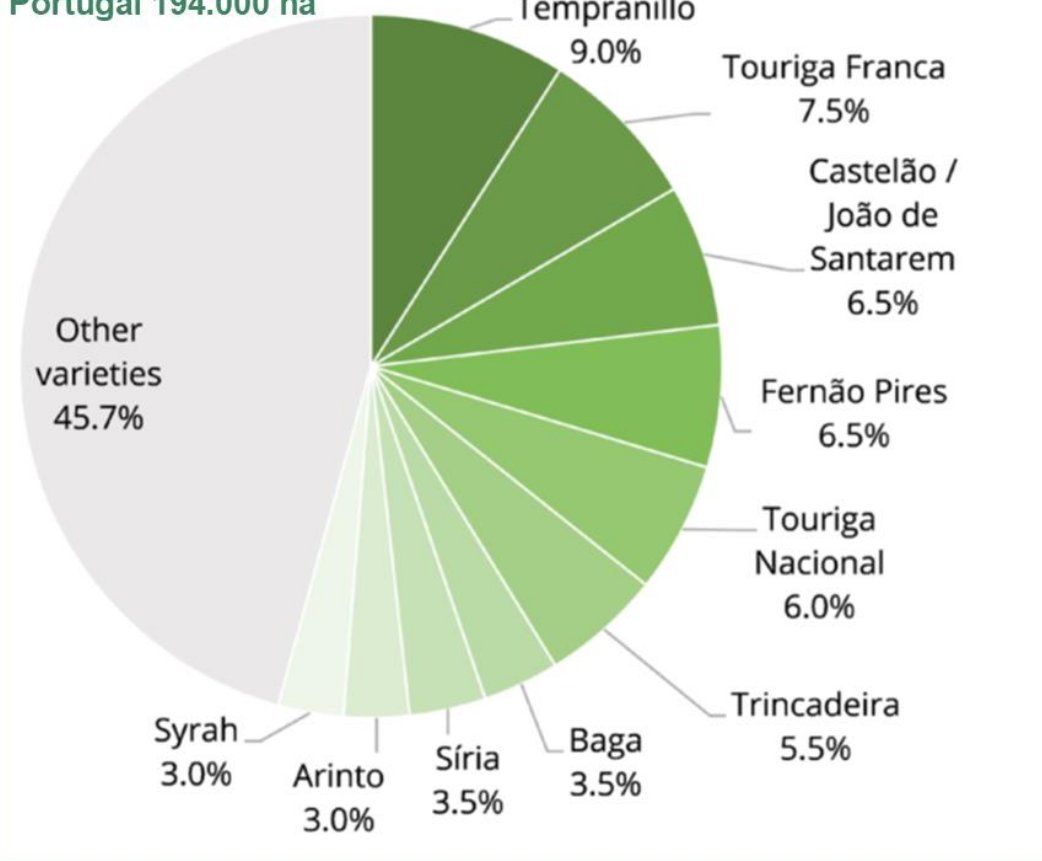
Argentina 223.000 ha

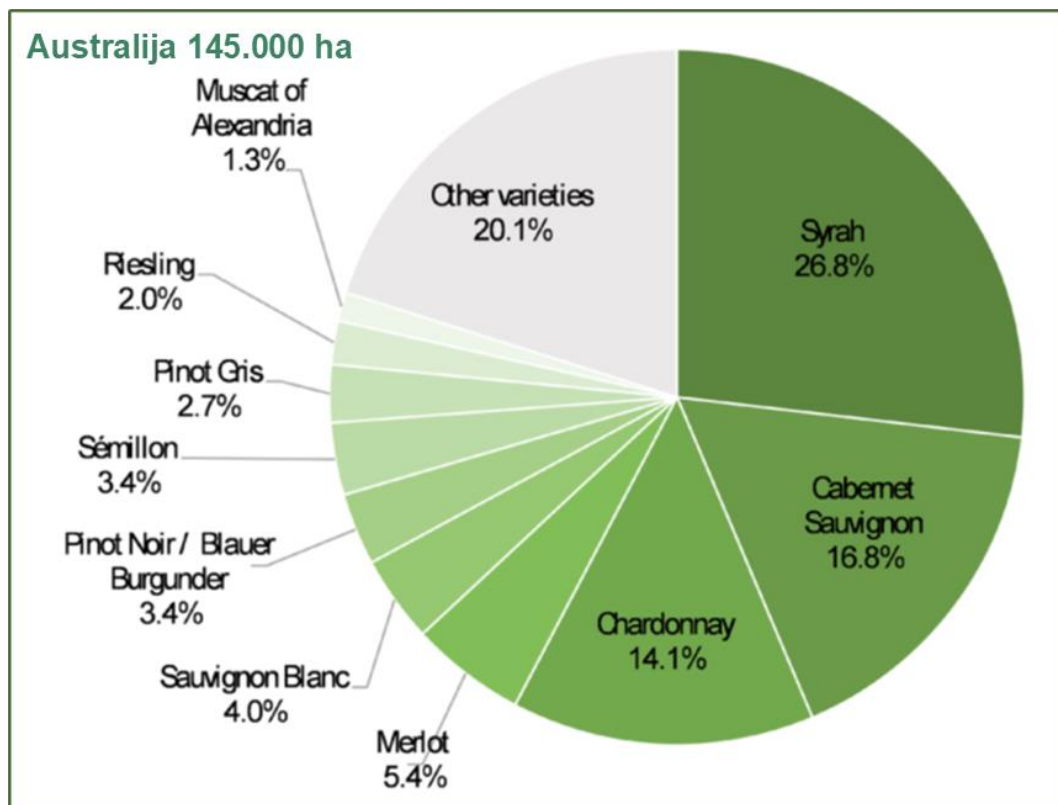
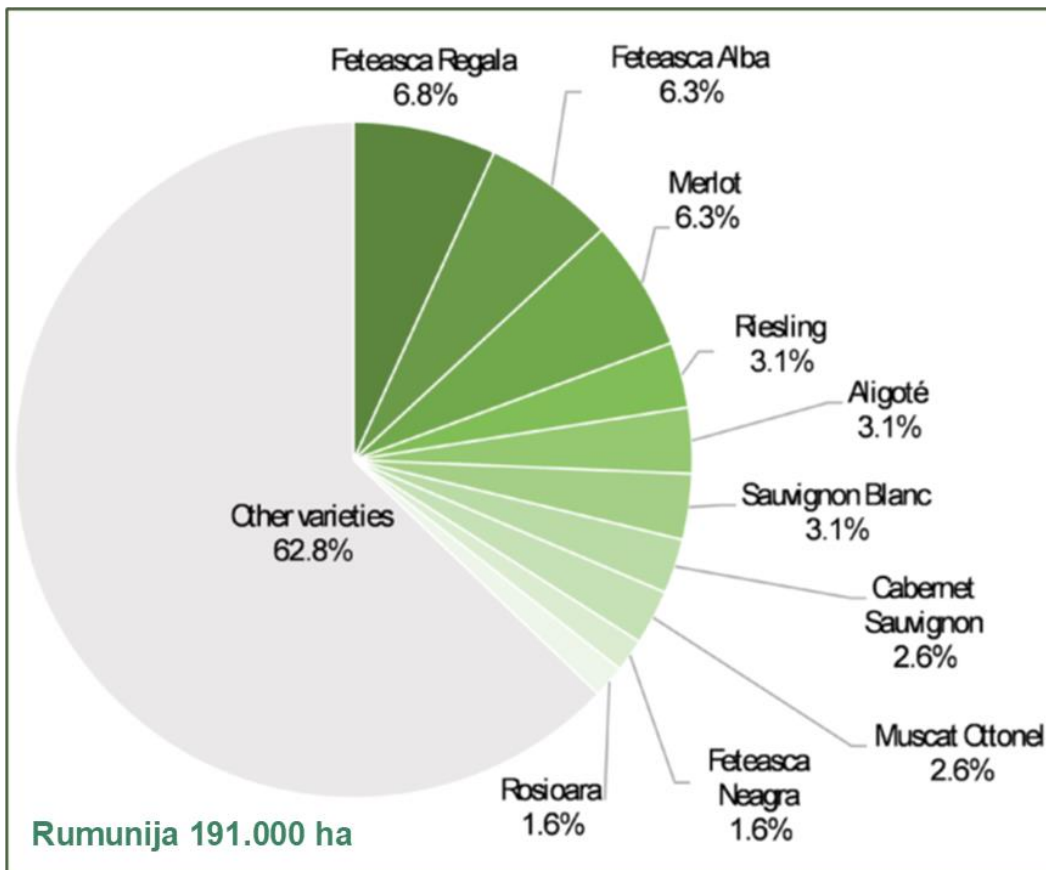

Čile 209.000 ha

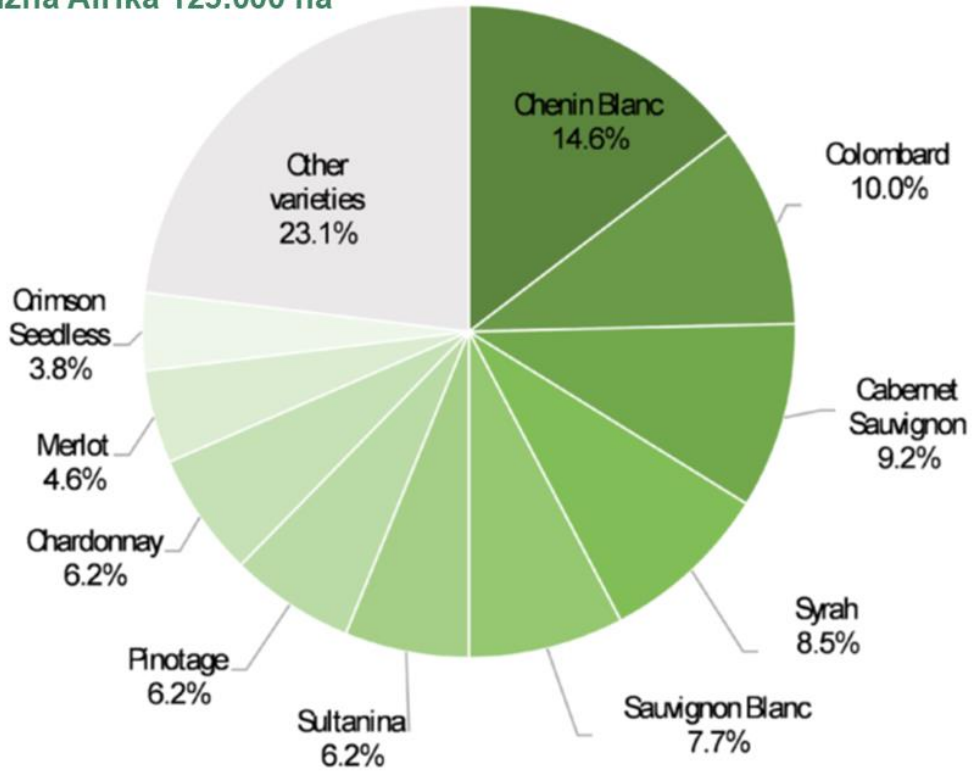

Portugal 194.000 ha

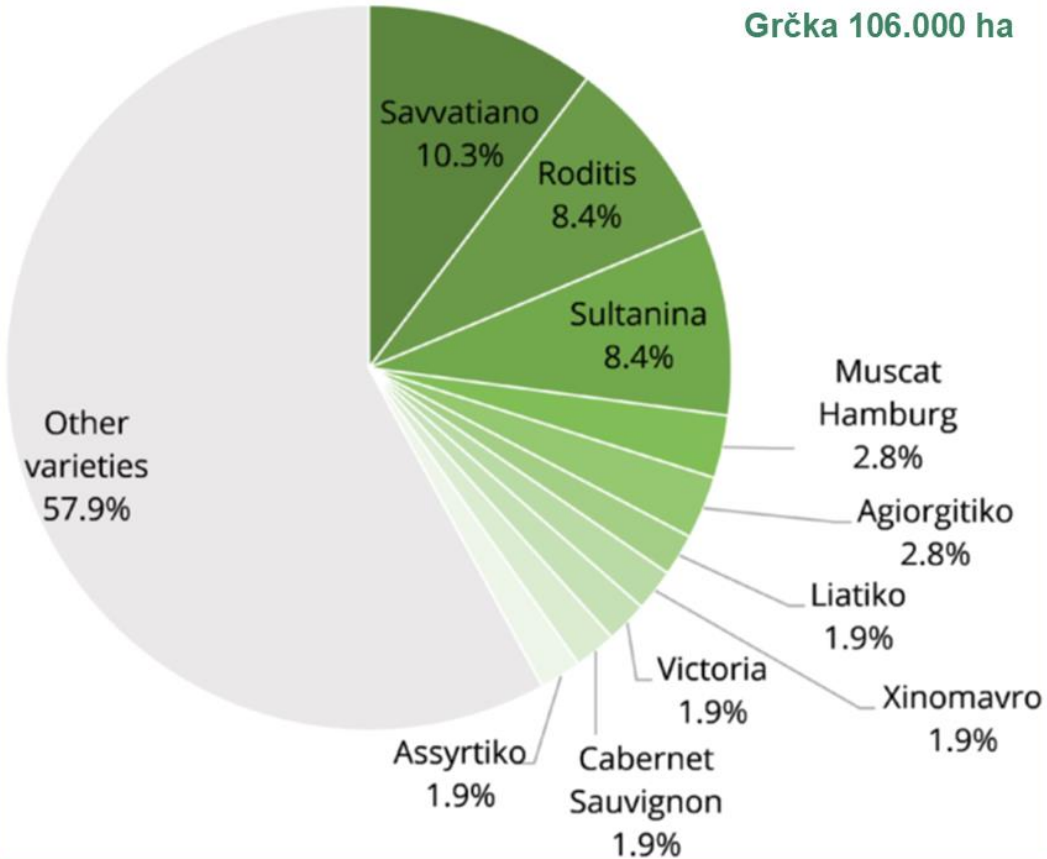

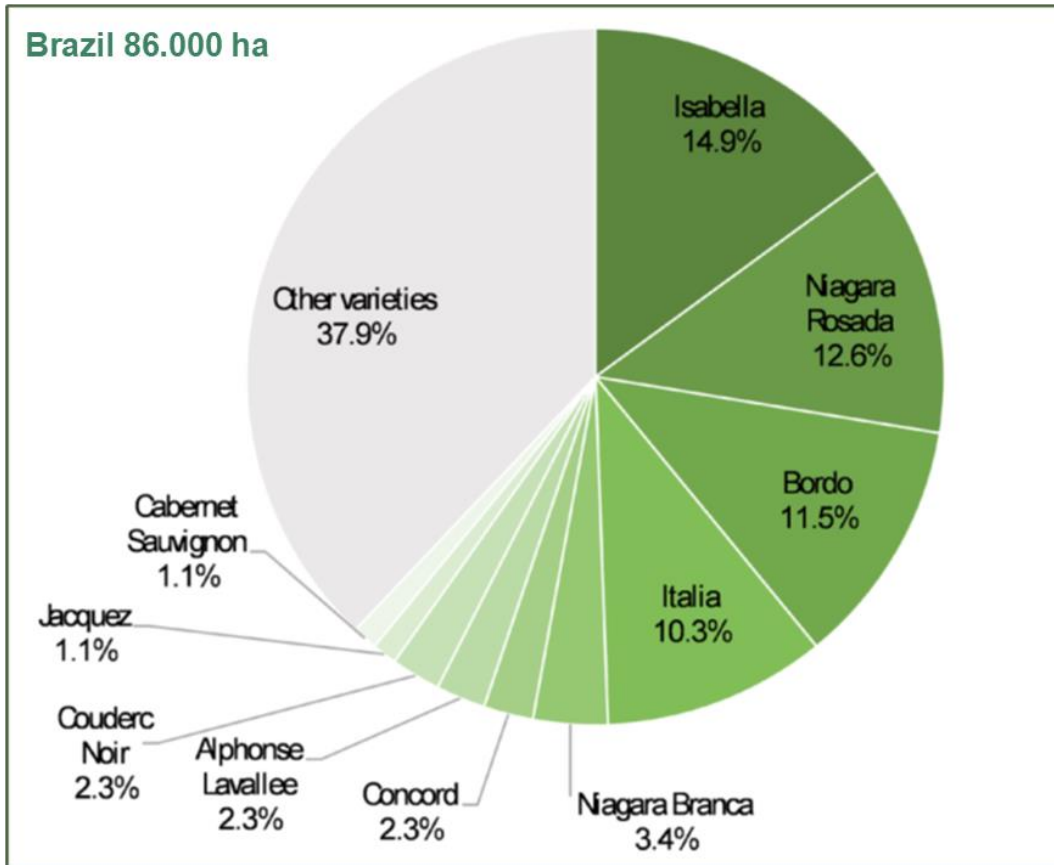
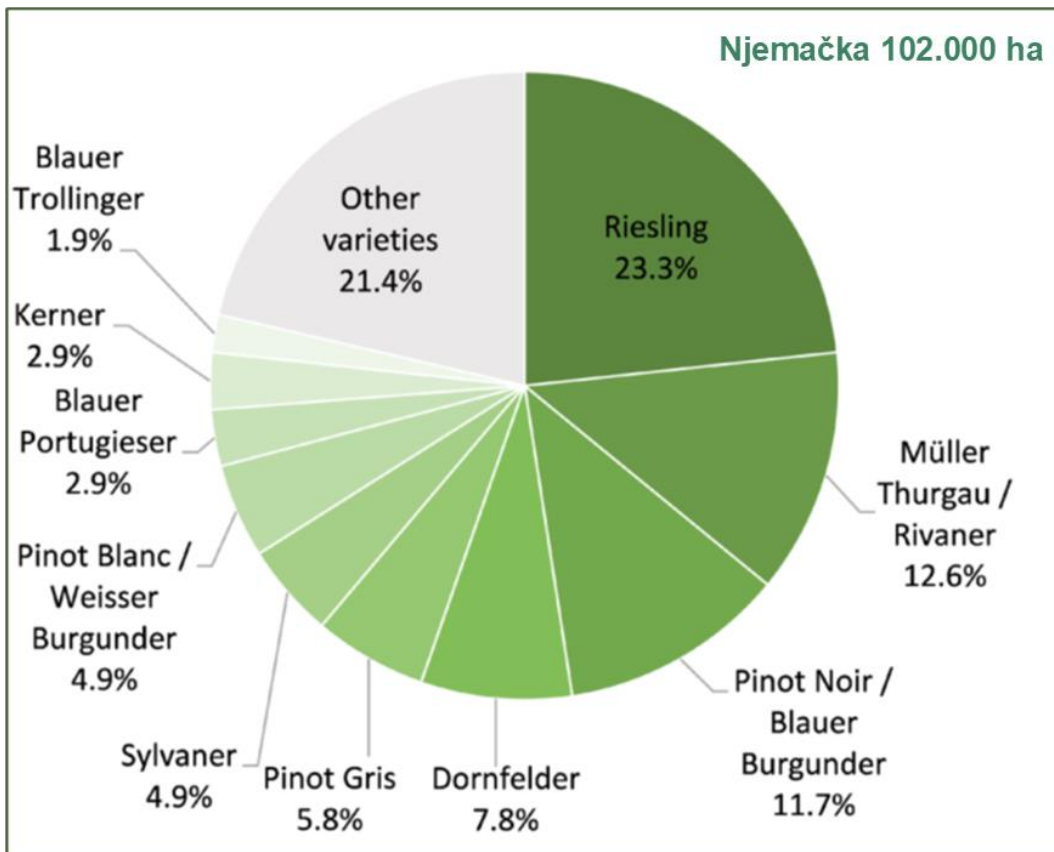
Južna Afrika 125.000 ha

Grčka 106.000 ha

Magarska 68.000 ha

